

Przemysław Waingertner

Spotkanie poświęcone pamięci generała Emila Fieldorfa "Niła"

Przegląd Nauk Historycznych 2/2, 283

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Spotkanie poświęcone pamięci generała Emila Fieldorfa „Nila”

W dniu 26 lutego 2003 r. w Instytucie Historii Uniwersytetu Łódzkiego (IHUŁ) odbyło się spotkanie, poświęcone pamięci generała Augusta Emila Fieldorfa „Nila” – szefa Kedywu, tj. Kierownictwa Dywersji Armii Krajowej (AK) i organizacji „Nie”, skazanego na śmierć i straconego w PRL w 1953 r. Spotkanie zostało zorganizowane przez prof. dr. hab. Małgorzatę Dąbrowską przy udziale Dyrektora IHUŁ prof. dr. hab. Waldemara Cerana. W spotkaniu wzięli udział kombatanCI II wojny światowej – weterani AK i Narodowych Sił Zbrojnych; przedstawiciele Światowego Związku Żołnierzy AK, Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego i Związku Więźniów Politycznych Skazanych na Karę Śmierci; łódzcy historycy – pracownicy IHUŁ i łódzkiego ośrodka Instytutu Pamięci Narodowej; nauczyciele łódzkich szkół wraz z uczniami oraz studenci. Specjalnymi gośćmi były: córka generała Maria Fieldorf-Czarska oraz wybitna dziennikarka i dokumentalistka Alina Czerniakowska, autorka dwóch filmów, poświęconych postaci Emila Fieldorfa.

Spotkanie otworzył prof. W. Ceran, który powitał zebranych i wskazał na wyjątkowe losy pokolenia generała E. Fieldorfa „Nila”, dającego świadectwo patriotyzmu w trudnym okresie wojny i okupacji, a następnie prześladowań politycznych ze strony aparatu bezpieczeństwa Związku Sowieckiego i powojennych, komunistycznych władz Polski. Profesor M. Dąbrowska przedstawiła sylwetkę generała – jego dzieciństwo i młodość, służbę w Legionach Polskich w latach I wojny światowej, w odrodzonym Wojsku Polskim, w antyniemieckiej, a później antysowieckiej konspiracji w czasie II wojny światowej, wreszcie haniebnny proces przed sądem PRL i śmierć. Z kolei zebrani obejrzeli dwa filmy A. Czerniakowskiej: *Oni wierzyli w Polskę* – nakręcony w 1992 r. i rok później nagrodzony na Londyńskim Przeglądzie Filmów z Ojczyzny i na Przeglądzie Filmów w Niepokalanowie – oraz *W sprawie generała Fieldorfa „Nila”* z 2002 r. Po projekcji głos zabrała autorka, prezentując historię i kulisy powstawania obydwu obrazów. Następnie wywiązała się dyskusja, w której wzięli udział zgromadzeni kombatanCI, historycy i młodzież. Jej uczestnicy zadawali M. Fieldorf-Czarskiej pytania, dotyczące losów jej ojca i rozwijali wątki pominięte bądź jedynie zasygnalizowane w filmach, podnosili również problem konieczności